

**ZALECENIA DOTYCZĄCE STRUKTURY I
ZAKRESU STUDIUM WYKONALNOŚCI**

Poniższe wytyczne przedstawiają minimalny zakres wymagań, jakie powinien spełniać dokument. **Należy przygotować jedno studium wykonalności dla każdego z działań infrastrukturalnych w projekcie (ładowisko, urządzenia dźwigowe). Dopuszczalne jest przygotowanie oddzielnych studiów wykonalności dla poszczególnych komponentów infrastrukturalnych z opracowaniem łącznego podsumowania kosztów i analizy finansowania dla całości projektu, zgodnie z pkt. 11 załącznika.**

Analizę finansową należy przeprowadzić za pomocą arkusza kalkulacyjnego Excel, a następnie przedłożyć ją w wersji papierowej i elektronicznej (płyta CD/DVD) w formie załącznika do SW. Wersja elektroniczna analizy finansowej musi zawierać jawne (nie ukryte) i działające formuły przedstawiające przeprowadzone analizy i ich wyniki.

1. Streszczenie studium wykonalności w języku angielskim

Należy tu przedstawić podsumowanie głównych elementów studium wykonalności i jego ustaleń. Niezależnie od tego, czy zostało opracowane jedno studium wykonalności dla wszystkich działań infrastrukturalnych w projekcie, czy oddzielne studia wykonalności dla poszczególnych komponentów infrastrukturalnych, streszczenie w języku angielskim należy opracować dla całego projektu.

2. Partner Wiodący i Partnerzy

- Charakterystyka Partnera Wiodącego, informacja o jego formie prawnej i strukturze własnościowej.
- Charakterystyka każdego z partnerów, informacja o jego formie prawnej i strukturze własnościowej.
- Przedstawienie podmiotu realizującego inwestycję jego potencjału technicznego, prawnego, finansowego i administracyjnego dla każdego z działań/komponentów infrastrukturalnych. Należy tu również przedstawić podział zadań pomiędzy instytucje zaangażowane we wdrażanie projektu.

3. Przedmiot studium wykonalności

- Nazwa przedsięwzięcia
- Ogólny opis regionu właściwego do zakresu inwestycji, na terenie którego będzie realizowany projekt (podstawowe dane demograficzne, ekonomiczne, finansowe, społeczne itp.)
- Analiza istniejących problemów i potrzeb społecznych/środowiskowych
- Cele projektu (powinny być określone w oparciu o analizę istniejących problemów i potrzeb danego środowiska społeczno - gospodarczego, powinny jasno wskazywać korzyści społeczno – gospodarcze wynikające z realizacji projektu, być logicznie powiązane ze sobą, powinny mieć określone wartości bazowe i docelowe, powinna zostać podana metoda pomiaru poziomu ich osiągnięcia)
- Analiza korzyści wynikających z realizacji przedsięwzięcia wraz z charakterystyką grup docelowych
- Spójność z celami Programu Współpracy Transgranicznej Polska–Ukraina 2021-2027 i komplementarność z innymi programami

4. Opis przedsięwzięcia (ta część powinna zawierać zwięzłą i jednoznaczną informację na temat całościowej koncepcji projektu i ram logicznych)

- Lokalizacja, dostępność terenów pod inwestycję, struktura własności, koszty zakupu oraz rekompensat, zgodność przedsięwzięcia z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, sposób obecnego zagospodarowania terenu, plany zagospodarowania terenów objętych wnioskiem wynikające z przyjętych dokumentów strategicznych
- Opis istniejącej infrastruktury wraz ze stanem technicznym (funkcjonalne i rzeczowe powiązania między danym projektem a istniejącą infrastrukturą)

- Zakres rzeczowy (opis wykonywanych prac w podziale na zadania, realizowane w logicznej kolejności, opis zastosowanej technologii). Punkt ten powinien zawierać jasny opis działań, które będą realizowane w ramach Projektu. W przypadku projektów bardziej złożonych poszczególne działania powinny być grupowane na etapy.
- Koszt przedsięwzięcia
 - Określenie całkowitego kosztu kwalifikowalnego projektu
 - Określenie czy dofinansowanie projektu stanowi pomoc publiczną
 - Określenie czy projekt należy do którejś z kategorii projektów generujących dochód
- Określenie rezultatów przedsięwzięcia i jego długofalowych oddziaływań
- Analiza wykonalności przedsięwzięcia wraz z analizą popytu i opcji

Należy przedstawić alternatywne rozwiązania z uzasadnieniem dokonanego wyboru w oparciu o analizę efektywności kosztowej inwestycji, wraz z analizą wariantu zerowego (zaniechanie realizacji inwestycji).

- Na wnioskodawcy spoczywa obowiązek wykazania, że wybrany przez niego wariant realizacji projektu reprezentuje najlepsze spośród możliwych alternatywnych rozwiązań. W tym celu wnioskodawca powinien przeprowadzić analizę wykonalności, analizę popytu oraz analizę opcji (rozwiązań alternatywnych).
- Celem **analizy wykonalności** jest zidentyfikowanie możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych, które można uznać za wykonalne m.in. pod względem technicznym, ekonomicznym, środowiskowym i instytucjonalnym.
- **Analiza popytu** identyfikuje i ilościowo określa społeczne zapotrzebowanie na realizację planowanej inwestycji. W jej ramach należy uwzględnić popyt, zarówno bieżący (w oparciu o aktualne dane), jak również prognozowany (w oparciu o prognozy uwzględniające m.in. wskaźniki makroekonomiczne i społeczne). Analizę prognozowanego popytu należy przeprowadzić dla scenariusza z inwestycją oraz bez inwestycji. Ponadto, analiza ta powinna odwoływać się do kwestii bieżącego oraz przyszłego zapotrzebowania inwestycji na zasoby, przewidywanego rozwoju infrastruktury, oraz efektu sieciowego (jeżeli występuje lub może wystąpić w wyniku realizacji inwestycji).
- **Analiza opcji** polega na dokonaniu porównania i oceny możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych zidentyfikowanych na etapie analizy wykonalności. Celem tej analizy jest wskazanie, które z tych rozwiązań jest najkorzystniejsze. Powinny one być ze sobą porównywalne w oparciu o szereg kryteriów, m.in. kryteria techniczne, instytucjonalne, ekonomiczne i środowiskowe. Analizę opcji należy przeprowadzać w dwóch etapach:
 - **etap pierwszy – analiza strategiczna** – ten etap koncentruje się na podstawowych rozwiązaniach o charakterze strategicznym (np. odpowiada na pytanie, czy bardziej korzystna będzie modernizacja już funkcjonującej infrastruktury, czy też budowa nowej). Etap ten, co do zasady, przyjmuje formę analizy wielokryterialnej i opiera się na kryteriach jakościowych.
 - **etap drugi – analiza rozwiązań technologicznych** – na tym etapie należy przeanalizować poszczególne rozwiązania pod kątem technologicznym. Do przeprowadzenia tego etapu zazwyczaj zastosowanie mają metody oparte na kryteriach ilościowych

Po przeprowadzeniu analizy wykonalności, analizy popytu oraz analizy opcji wnioskodawca powinien dokonać wyboru rozwiązania do zastosowania i sformułować jego uzasadnienie.

- Analiza instytucjonalna przedsięwzięcia
 - Charakterystyka rozważanych opcji w zakresie realizacji inwestycji (zdolności organizacyjne i finansowe Wnioskodawcy do zrealizowania projektu, charakterystyka instytucji zaangażowanych w realizację projektu, ewentualne powiązania z podmiotami zewnętrznymi,)
 - Charakterystyka rozważanych opcji w zakresie trwałości inwestycji (zdolności organizacyjne i

finansowe Wnioskodawcy do zapewnienia trwałości projektu przez 5 lat po jego zrealizowaniu, ewentualne rozwiązania związane z udostępnieniem infrastruktury osobom trzecim).

- Wskazanie najefektywniejszego rozwiązania instytucjonalnego wraz z uzasadnieniem

5. Analiza oddziaływania na środowisko projektu

- Zgodność projektu z politykami ochrony środowiska
- Sposób wdrożenia przez projekt polityki UE w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym w szczególności zachowanie norm dostępności projektu dla osób z niepełnosprawnościami (m.in. poprzez projektowanie uniwersalne)
- Przyczynienie się projektu do przestrzegania zasady działań prewencyjnych
- Sposób wdrożenia przez projekt zasady zapobiegania zanieczyszczeniom źródła i zasady zanieczyszczający płaci
- Charakterystyka oddziaływania projektu na środowisko w trakcie realizacji i po zakończeniu
- Ocena oddziaływania na środowisko (jeżeli dotyczy)
 - Strategiczne oceny oddziaływania na środowisko zgodność z planami i programami podlegającymi ocenom oddziaływania na środowisko, z których wynika potrzeba realizacji zadania
 - Uwzględnienie skutków realizacji przedsięwzięcia w sporządzonych prognozach oddziaływania planów i programów na środowisko

6. Plan wdrożenia i funkcjonowania projektu

- Struktura wdrażania przedsięwzięcia, zestawienie i harmonogram niezbędnych działań, w tym instytucjonalnych i administracyjnych w celu wdrożenia przedsięwzięcia
- Struktura i schemat organizacyjny zespołu wdrażającego projekt
- Proponowany zakres kontraktów, planowane do zastosowania procedury wyłonienia wykonawców, harmonogram udzielania zamówień i podpisywania umów
- Harmonogram realizacji przedsięwzięcia i plan płatności
- Zarządzanie infrastrukturą po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia
 - Opis struktury organizacyjnej i własnościowej po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia
 - Zachowanie trwałości projektu

7. Finansowanie przedsięwzięcia

- Źródła finansowania przedsięwzięcia w poszczególnych latach wraz z określeniem planowanego wkładu z Programu
- Zdolność wnioskodawcy i innych podmiotów (o ile dotyczy) do zapewnienia wkładu własnego i informacja o stanie zaawansowania pozyskania środków zewnętrznych wraz z opisem warunków finansowych.

8. Analiza finansowa i analiza trwałości. Analiza finansowa powinna zawierać co najmniej następujące elementy:

- określenie założeń dla jej przeprowadzenia,
- ustalenie czy projekt generuje przychody oraz czy istnieje możliwość ich oszacowania z wyprzedzeniem,
- przedstawienie kalkulacji tariff za dobra i usługi zapewniane przez projekt,
- określenie źródeł finansowania projektu,

ustalenie wartości wskaźników finansowej efektywności projektu,

- analiza trwałości finansowej.

9. Analiza kosztów i korzyści społeczno – gospodarczych

Sporządzanie analizy kosztów i korzyści wynika z konieczności oszacowania kosztów i korzyści projektu

z punktu widzenia całej społeczności. Analiza finansowa wykonywana jest bowiem jedynie z perspektywy beneficjenta projektu. Oszacowanie ilościowych i jakościowych skutków (kosztów i korzyści) realizacji projektu (należy wymienić i opisać wszystkie istotne środowiskowe, gospodarcze i społeczne efekty projektu oraz – jeśli to możliwe – zaprezentować je w kategoriach ilościowych. Ponadto, wnioskodawca może odnieść się do analizy efektywności kosztowej wykazując, że realizacja danego projektu inwestycyjnego stanowi dla społeczeństwa najtańszy wariant.

10. Analiza ryzyka

Należy przeprowadzić analizę ryzyka dla projektu obejmującą:

- identyfikację poszczególnych rodzajów ryzyka – zagrożenia dla pomyślnej realizacji projektu (ze strony czynnika ludzkiego, o charakterze operacyjnym, proceduralnym, finansowym, technicznym, naturalnym i politycznym) – należy odpowiedzieć na pytanie, co może się zdarzyć? (czyli co może pójść nie tak?);
- oszacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia zidentyfikowanych rodzajów ryzyka – należy odpowiedzieć na pytanie, na ile prawdopodobne jest, że coś takiego się wydarzy?
- ocenę wpływu ryzyka – należy odpowiedzieć na pytanie, jeśli coś takiego się wydarzy, jakie będą tego konsekwencje?
- środki służące unikaniu ryzyka i zarządzaniu nim – należy odpowiedzieć na pytanie, co można zrobić, aby uniknąć ryzyka, a jeśli już wystąpi, jak można temu zaradzić?

11. Podsumowanie Finansowania i Analizy kosztów

Podsumowując należy przeprowadzić łączną analizę dla wszystkich działań infrastrukturalnych (ładowisko, urządzenia dźwigowe), w projekcie obejmującą:

1) Finansowanie przedsięwzięcia

- Źródła finansowania przedsięwzięcia w poszczególnych latach wraz z określeniem planowanego wkładu z Programu
- Zdolność wnioskodawcy i innych podmiotów (o ile dotyczy) do zapewnienia wkładu własnego i informacja o stanie zaawansowania pozyskania środków zewnętrznych wraz z opisem warunków finansowych.

2) Analiza finansowa i analiza trwałości.

Analiza finansowa powinna zawierać co najmniej następujące elementy:

- określenie założeń dla jej przeprowadzenia,
- ustalenie czy projekt generuje przychody oraz czy istnieje możliwość ich oszacowania z wyprzedzeniem,
- przedstawienie kalkulacji taryf za dobra i usługi zapewniane przez projekt,
- określenie źródeł finansowania projektu,
- ustalenie wartości wskaźników finansowej efektywności projektu,
- analiza trwałości finansowej.

3) Analiza kosztów i korzyści społeczno – gospodarczych

Sporządzanie analizy kosztów i korzyści wynika z konieczności oszacowania kosztów i korzyści projektu z punktu widzenia całej społeczności. Analiza finansowa wykonywana jest bowiem jedynie z perspektywy beneficjenta projektu. Oszacowanie ilościowych i jakościowych skutków (kosztów i korzyści) realizacji projektu (należy wymienić i opisać wszystkie istotne środowiskowe, gospodarcze i społeczne efekty projektu oraz – jeśli to możliwe – zaprezentować je w kategoriach ilościowych. Ponadto, wnioskodawca może odnieść się do analizy efektywności kosztowej wykazując, że realizacja danego projektu inwestycyjnego stanowi dla społeczeństwa najtańszy wariant.

4) Analiza ryzyka

Należy przeprowadzić analizę ryzyka dla projektu obejmującą:

- identyfikację poszczególnych rodzajów ryzyka – zagrożenia dla pomyślnej realizacji projektu (ze strony czynnika ludzkiego, o charakterze operacyjnym, proceduralnym, finansowym, technicznym, naturalnym i politycznym) – należy odpowiedzieć na pytanie, co może się zdarzyć? (czyli co może pójść nie tak?);
- oszacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia zidentyfikowanych rodzajów ryzyka – należy odpowiedzieć na pytanie, na ile prawdopodobne jest, że coś takiego się wydarzy?
- ocenę wpływu ryzyka – należy odpowiedzieć na pytanie, jeśli coś takiego się wydarzy, jakie będą tego konsekwencje?
- środki służące unikaniu ryzyka i zarządzaniu nim – należy odpowiedzieć na pytanie, co można zrobić, aby uniknąć ryzyka, a jeśli już wystąpi, jak można temu zaradzić?